

การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

A Proposed Model of School Administrative Effectiveness of the Secondary Schools
Under The Office of Secondary Education Service Area Office 5

สลิพัทธ์ สาทรพานิชย์

ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก : ดร.พรเทพ รุ่งแผน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.นริศนันท์ เดชสุระ
อาจารย์สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Abstract

This research aims to proposed model of school administrative effectiveness of the secondary schools under the office of secondary education service area office 5. Three research procedures comprised 1) to study the effective school administrative components of the schools under the aforementioned office from documents, related research and opinions from 64 school administrator. The instrument employed was 5 rating scale questionnaire with reliability value of 0.99 based on state and effective school educational problems. The data were analysed using percentage mean and standard deviation. 2) Model adjustment and construction using group discussion the main data providers were 12 experts. The instrument used was recording forms. The content analysis was used to analysed discussion data. 3) Regarding Model evaluation the sample group comprised 64 school administrators and 64 deputy administrators. The 5 rating scale questionnaire was analyzed to find the possibility and the benefit of the model. The data were analyzed by using percentage, mean and standard deviation. The findings indicated as follows : the effective school administration model consisted of principle and national, model style objectives and board of education. The seven practical guidelines were 1) organization leading 2) participatory administration 3) strategic administration 4) administration of information and technology 5) process management 6) personal management 7) school effectiveness All component had possibility and benefit at the high level at 0.01 level of statistical significance of $\bar{X} = 3.50$

KeyWords : School Effectiveness, School Administrative, Model

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 วิธีการดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น 0.99 โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและปรับปรุงรูปแบบโดยการจัดสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึก การสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลมีการวิเคราะห์ด้วยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 64 คน และรองผู้อำนวยการจำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ

แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของรูปแบบ คณะกรรมการ แนวทางปฏิบัติทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 4) การบริหารงานสารสนเทศและเทคโนโลยี 5) การจัดกระบวนการ 6) การบริหารงานบุคคล และ 7) ประสิทธิภาพของโรงเรียน การนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผลโดยทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\bar{X} = 3.50$ ระดับ.01

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพโรงเรียน การบริหารโรงเรียน รูปแบบ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ลงในราชกิจจานุเบกษามีผลบังคับใช้ในการกำหนดและแยกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา สำหรับศูนย์มัธยมทั้งหมด 41 ศูนย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามเจตนารมณ์การปฏิรูปการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่ง ๓๗๖๓ ท่านชินวรณ์ บุญยเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวไว้ว่า มีเขตพื้นที่ศึกษามัธยมแล้วทำให้เป็นมัธยมศึกษากลับมามีความคล่องตัวในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษามากกว่าการเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบันมีปัญหาในการจัดการโรงเรียนมัธยมเรื่องงบประมาณและบุคลากร (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2553, 2553). จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือมีการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพงานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพการบริหารงานสอดคล้องกับการบริหารงานของสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 (2561) ได้บริการทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มเป้าหมาย ครอบคลุมทั้งเด็กปกติและเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาสภาพการดำเนินงานตามการแยกเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาออกมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อความคล่องตัวแล้วนั้น แต่ยังคงพบปัญหาการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ เทียบกับนานาชาติ (สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5, 2561) ที่เน้นทักษะความรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์พบว่า คณิตศาสตร์ จัดอยู่ในกลุ่มอ่อนที่สุดวิทยาศาสตร์อยู่ในกลุ่มพอใช้ ประกอบกับทักษะการเรียนรู้/การใฝ่หาความรู้ พบว่า นักเรียนมีการเพิ่มจากเดิมอ่านหนังสือ 55 นาทีในปี 2554 เป็น 66 นาที/วัน ในปี 2558 มีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 18.7 ในปี 2552 และเป็นร้อยละ 36.8 ในปี 2558 อย่างไรก็ตามความสำเร็จของนักเรียนดู

จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานพบว่าคะแนนภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ย 52.2 วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 31.62 และ 36.89 ส่วนภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 27.36 และ 24.82 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นคุณภาพการจัดการศึกษาที่ส่วนใหญ่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ การศึกษานอกระบบ (N-Net) ด้านทักษะการเรียนรู้/ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต การพัฒนาสังคมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 คะแนน มีแนวโน้มลดลงโดยเฉพาะความรู้พื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 คะแนน มีแนวโน้มลดลงโดยเฉพาะความรู้พื้นฐานมีคะแนนต่ำมากและจากผลการประเมิน PISA พ.ศ. 2558 คะแนนเฉลี่ยนานาชาติพบว่าคะแนนด้านวิทยาศาสตร์ การเรียนรู้เรื่องการอ่าน การเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย OECD ทุกวิชาในประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 55 จาก 72 ประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมายังเป็นประเด็นสำคัญ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รายงานผลวิจัยเรื่องผลกระทบเรื่อง การศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์อีก 5 ปีข้างหน้าในอนาคตของผู้บริหาร ว่ามีการเกิดกลุ่มผู้บริหารตกยุค จากสภาพการแข่งขันที่รุนแรงส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่สามารถพัฒนาทักษะการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ขาดความสามารถในการบริหารเชิงรุก ขาดการกำหนดกลยุทธ์การตลาด ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น จากการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ผ่านมาพบว่า มีปัญหาคล้ายคลึง 4 ด้าน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ได้แก่

1. ปัญหาการบริหารจัดการ โดยเฉพาะผู้บริหาร ส่วนใหญ่ขาดทักษะในการบริหารจัดการโดยเฉพาะงานวิชาการมีบริบทต่างๆ จากโรงเรียนขนาดต่างๆ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ การนำผลการประเมินงานโครงการมาใช้วางแผนปรับปรุง พัฒนางานยังมีน้อย นอกจากนั้นการอพยพเคลื่อนย้ายประชากรวัยเรียนไปรับจ้างต่างพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนเป็นอเนก ประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นทำให้มี

โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากมีอัตราครูต่อนักเรียนต่อห้องต่ำกว่ามาตรฐาน ค่าใช้จ่ายของนักเรียน 1 คน สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่กว่า เมื่อเปรียบเทียบทรัพยากรที่รัฐให้ไม่สมดุลกัน

2. ปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่า ครู ส่วนใหญ่ขาดทักษะ ครูไม่ครบชั้น และนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละวัน ครูสอนไม่เต็มเวลาและไม่เต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติ หลักสูตรแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด สาเหตุมาจากโรงเรียนได้งบประมาณน้อยสื่อเทคโนโลยีสื่อสารใช้ อย่างจำกัดหรือใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ

3. ปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน การ จัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนใช้เกณฑ์การจัดสรรหลายเกณฑ์ ต้องคำนึงประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ โรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองและชุมชนได้เนื่องจากผู้ปกครอง ยากจนและ

4. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่ายต่างๆ ในการ จัดการการศึกษาแม้ว่ามีตัวแทนชุมชนและองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาในรูปคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่มีบทบาทมากนักหรือมีน้อยมากหรือไม่เลยในบางพื้นที่ชุมชน ผู้ปกครองมีฐานะยากจนไม่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของ โรงเรียนได้

จากสภาพดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนไม่สามารถ ปฏิบัติตามบทบาทอำนาจหน้าที่ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่ กำหนดโดยเฉพาะการใช้อำนาจประกอบด้านต่างๆ ในการบริหารงาน ที่ส่งผลถึงความสำเร็จของความสำเร็จและมีประสิทธิผลและคุณภาพของ สถานศึกษา การประกันคุณภาพในระยะเวลา 10 ปี ก็ยังไม่สามารถ พัฒนาสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพได้ นอกจากนี้การบริหารเชิง คุณภาพเป็นการบริหารที่ดีและจากการศึกษาพบว่าการบริหารเชิง คุณภาพทั่วทั้งองค์กรเป็นการบริหารที่ดีที่สุดที่นานาชาตินำไปทำกับ วงการธุรกิจโดยดูความพอใจของลูกค้าและพนักงานทุกคนมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ โดยการบริหารมีหลายแนวคิด เช่น รางวัลเดมมิ่ง (Deming Prize) รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อดำเนินงานที่เป็นเลิศของมัลคอล์มบัล ดริจ (MBNQA) รางวัลคุณภาพยุโรป (EFQM) รางวัลคุณภาพแห่ง ชาติสิงคโปร์ (SQA) รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (TQA) ซึ่งการบริหารคุณภาพเป็นที่ยอมรับของนานาชาติมีการนำการบริหาร คุณภาพไปใช้ในการจัดการในองค์กรภาคธุรกิจและเอกชนเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2553) ในด้านการศึกษาได้มีการนำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ ในองค์กรสถาบันและสถานศึกษาต่างๆ อย่างแพร่หลาย ได้กำหนด กรอบเกณฑ์ด้านการจัดการศึกษา (Baldrige Education Criteria

for Performance Excellence) ตั้งแต่ปี 2541 เพื่อปรับปรุง คุณภาพของโรงเรียนยึดหลักการดำเนินงานเชิงระบบเพื่อช่วยให้ องค์กรโรงเรียนสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ สำหรับใน ประเทศไทย ปัจจุบันมีการนำมาใช้กับการบริหารคุณภาพ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ รวมทั้งโรงเรียนที่ เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลได้มีการนำมาประยุกต์ในการบริหาร งานคุณภาพ ถึงแม้ว่ามีการนำเกณฑ์ไปใช้กับโรงเรียนมาตรฐานสากล ในปี 2555 โดยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในการบริหารนั้นเป็น โรงเรียน ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในการบริหาร จัดการ ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนประจำจังหวัด ผู้วิจัย จึงนำหลักการแนวคิดทฤษฎีการบริหารคุณภาพประกอบกับการนำ แนวปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนที่ใช้ระบบการบริหารคุณภาพมา สังเคราะห์องค์ประกอบ และวิธีปฏิบัติแต่ละองค์ประกอบตามเกณฑ์ คุณภาพทั้ง 7 หมวด ได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ การ บริหารแบบมีส่วนร่วม การจัดกระบวนการ การบริหารงานสารสนเทศ การบริหารงานบุคคลและประสิทธิผลของโรงเรียนมาสร้างรูปแบบ การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5
2. เพื่อสร้างและปรับปรุงรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

แนวคิดทฤษฎี

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบ การบริหารคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิผลเป็นการศึกษายาไ้ หลักการแนวคิดดังนี้ 1) เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศ สหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award 2) รางวัลคุณภาพแห่งชาติยุโรป (The European Quality Award : EQA) 3) รางวัลคุณภาพแห่งชาติญี่ปุ่น (Deming Prize) 4) รางวัล คุณภาพฮ่องกง (HK) 5) รางวัลประเทศสิงคโปร์ (SQA) 6) โรงเรียน พระราชทาน 7) แนวคิดแม่แบบซิปโป (SIPPO MODEL) 8) การ บริหารแบบ Benchmarking และ 9) การบริหารแบบ Balance

Score เพื่อมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาแล้วประยุกต์เป็นรูปแบบและแนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 64 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยผู้วิจัยดำเนินการสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนจำนวน 64 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 64 คน รวม 128 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบการพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสอบถามความคิดเห็นสภาพและปัญหาของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ การบริหารโรงเรียนตามเกณฑ์การบริหารเชิงคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ การบริหารโรงเรียนพระราชทานทั้งภายในและภายนอกประเทศ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผน กลยุทธ์ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4) การบริหารงานสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การบริหารงานบุคคล 6) การจัดกระบวนการและ 7) ประสิทธิภาพของโรงเรียน

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

1.2.1 สภาพปัจจุบันการบริหารที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1) การนำองค์กร ($\bar{X} = 4.41$) 2) การวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.38$) และ 3) การบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.37$)

1.2.2 สภาพปัญหาการบริหารที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเรียงลำดับสภาพปัญหาจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 1.77$) 2) การนำองค์กร ($\bar{X} = 1.76$) และ 3) การบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 1.72$)

2. รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 มีองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบและมีองค์ประกอบย่อยจำนวน 138 ข้อ โดยรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 มีส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

2.1 หลักการและเหตุผลของรูปแบบ

2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

2.3 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

2.4 กระบวนการ/องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

2.5 การนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ

2.6 เกณฑ์การประเมินผล/ตัวชี้วัด

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 การนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปอยู่ในระดับมากพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยใช้สถิติ t-test เทียบกับ $\bar{X} = 3.50$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยในครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 สามารถนำมาอธิบายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ

ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4) ระบบงานสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การบริหารงานบุคคล 6) การจัดกระบวนการ และ 7) ประสิทธิภาพของโรงเรียน และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบหลักในแต่ละองค์ประกอบพบว่า สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา เช่น มาตรฐานด้านผู้บริหาร ผู้บริหาร ต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ มาตรฐานด้านครูผู้สอน ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 มาตรา 39 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ได้กำหนดให้การรวมอำนาจการบริหารทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณและบุคคล การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานกิจการนักเรียน การกระจายอำนาจมายังสถานศึกษาทำให้สถานศึกษา มีความคล่องตัวสอดคล้องกับการบริหารงานที่จำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อการบริหารให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน อีกทั้งปรับปรุงบุคลากรให้มีความเข้าใจปรับหน้าที่การทำงาน ให้ก้าวข้ามแรงผลักดันภายนอกนำไปสู่เป้าหมายโดยยึดคุณภาพหรือความคาดหวังของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด ทั้งนี้เพราะว่าสภาพปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์และการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่ทำให้สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนที่เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โรงเรียนต้องปรับปรุงพัฒนาองค์การให้เป็นศูนย์กลางแห่งความรู้และวิชาการเพื่อผลิตเยาวชนให้ได้คุณภาพและมาตรฐานในการบริหารผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเชื่อ ทักษะในการบริหารให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสอดคล้องกับ ศุภลักษณ์ เศรษฐพานิช (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนมี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) โครงสร้างองค์กร 5) การมุ่งเน้นงานบุคคล 6) การบริหารงานวิชาการ 7) การบริหารการเงิน 8) การบริหารงานทั่วไป และ 9) การจัดการสารสนเทศและความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย บุตรแสนคม (2558, หน้า 358) พบว่า องค์ประกอบการบริหารที่มีประสิทธิผลมี 3 ด้าน 18 องค์ประกอบหลัก 114 องค์ประกอบย่อย ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1. ด้านปัจจัยนำเข้า มีองค์ประกอบคือ 1) แผนยุทธศาสตร์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบายการศึกษา 2) ทรัพยากร/มนุษย์/อุปกรณ์ 3) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2. ด้านกระบวนการ มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การจัดโครงสร้างการบริหาร 3) การบริหารหลักสูตร 4) ยุทธศาสตร์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) การจัดบุคลากร 6) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ 7) การประสานงานภายใน/

ภายนอกประเทศ 8) การสนับสนุนบรรยากาศ 9) การมีส่วนร่วมสนับสนุนครู/ผู้ปกครอง/ชุมชน และ 10) การประกันคุณภาพภายใน 3. ด้านผลผลิต มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) คุณภาพนักเรียน 2) คุณภาพครู 3) ผู้บริหารมืออาชีพ 4) ศูนย์แห่งการเรียนรู้ และ 5) บรรยากาศในการเรียนรู้

2. สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 อยู่ในระดับมาก จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารว่าสามารถนำองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้ในภาพรวมสภาพการบริหารนำ 7 องค์ประกอบไปเป็นหลักการบริหารอยู่ในระดับมากและมีสภาพปัญหาในการบริหารจัดการโดยรวม อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551, หน้า 188) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน : การพัฒนาการตรวจสอบความตรงของตัวแบบผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก สอดคล้องกับ เรขา ศรีวิชัย (2554, หน้า 115-139) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน ในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลด้านปัจจัยนำเข้า ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายรัฐบาล ความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหารและครู จรรยาบรรณงบประมาณการบริหาร จัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดประเมินผล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการพัฒนาปรับเปลี่ยนการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่าจากการวิจัยการนำเสนอรูปแบบมีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การบริหาร แบบมีส่วนร่วม 4) ระบบงานสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การบริหารงานบุคคล 6) การจัดกระบวนการ และ 7) ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยมีส่วนประกอบของรูปแบบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) การนำไปสู่การปฏิบัติ และ 6) เกณฑ์การประเมินผล โดยสามารถอภิปรายผลในภาพรวมได้ดังนี้

3.1 หลักการและเหตุผลของรูปแบบเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ทำให้รู้ว่าการวิจัยในครั้งนี้มีการนำแนวคิด ทฤษฎีใดมารองรับการนำเสนอรูปแบบโดยหลักการและแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยหลักทฤษฎีประสิทธิผลขององค์กร ทฤษฎีการบริหารเชิงคุณภาพ แนวคิดการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

แนวความคิดการบริหารที่เป็นเลิศทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น แนวคิดโรงเรียนรางวัลพระราชทาน โดยมีหลักการที่สำคัญๆ ได้แก่ หลักการเปรียบเทียบสมรรถนะ หลักการมุมมองเชิงระบบ หลักการคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หลักการประเมินตนเอง และหลักธรรมาภิบาล โดยหลักการที่สำคัญ คือ หลักมุมมองเชิงระบบและหลักการคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีการดำเนินการเพื่อให้เป้าประสงค์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันเป็นรากฐานที่บูรณาการระหว่างรางวัล

3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ โดยวัตถุประสงค์จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ทิศทาง หรือความสำเร็จของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินงานกิจกรรมใดๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญามิตร สีนาลาด (2560) ได้นำเสนองานวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกล่าวถึงส่วนประกอบของรูปแบบกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ของรูปแบบสอดคล้องกับ ยุวดี คุณสม (2558) นำเสนองานวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผลพบว่าวัตถุประสงค์ของรูปแบบเป็นองค์ประกอบ 1 ใน 6 องค์ประกอบของรูปแบบ

3.3 คณะกรรมการการดำเนินงาน เป็นส่วนประกอบสำคัญอีกส่วนประกอบหนึ่งโดยคณะกรรมการดำเนินงานสอดคล้องกัน 2 คณะ คือ 1) คณะกรรมการบริหาร 2) คณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับ พิษณุ ตุลสุข (2548) ที่ว่าด้วยการบริหารโดยองค์คณะบุคคลที่เป็นรูปแบบการบริหารที่มีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อให้เกิดการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีบุคคลและผู้มีส่วนร่วมกันรับผิดชอบโดยการระดมสติปัญญา ความคิด ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลร่วมกันโดยให้มีการบริหารที่มีทั้ง 2 คณะมีความเกี่ยวข้องกันคือ 1) ฝ่ายคณะกรรมการเป็นฝ่ายบริหารงานทางอ้อมโดยใช้อำนาจในการบริหารในการประชุม วินิจฉัย ตัดสินใจ กำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อให้ฝ่ายสำนักงานนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน 2) ฝ่ายสำนักงานเป็นฝ่ายปฏิบัติการประจำเจ้าหน้าที่ใช้ในการบริหารงานโดยตรง

3.4 กระบวนการ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก มี 138 รายการ ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์จากข้อกำหนดตามเกณฑ์การบริหารเชิงคุณภาพ เกณฑ์โรงเรียนรางวัลคุณภาพ ได้จากการวิเคราะห์มิติด้านกระบวนการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลลัพธ์ซึ่งสอดคล้องกับ Hanson (1996) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 1) การปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) มีบรรยากาศการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) มีการติดตามกำกับกระบวนการเรียนการสอน 4) บุคลากร มีมาตรฐาน 5) มีการส่งเสริมการรักษาวินัยของผู้เรียน และ 6) มีการ

จัดสภาพแวดล้อมและสวัสดิการทำงาน ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ มีส่วนทำให้โรงเรียน มีประสิทธิภาพนอกจากนี้การบริหารงานของผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการทำให้องค์กรมีประสิทธิผลสอดคล้องกับ ยุวดี จิตตโสภ (2549) สมรรถนะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลโดยประสิทธิผลของโรงเรียนในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ทักษะคติทางบวก 3) การพัฒนาโรงเรียน และ 4) การแก้ปัญหาภายในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณรัตน์ บุ่งนาม (2559) ได้วิจัยแล้วพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ระดับมากเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายใน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความสามารถในการพัฒนาให้มีทัศนคติทางบวก

3.5 การนำไปสู่การปฏิบัติ เป็นส่วนประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการอธิบายขั้นตอนในการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล ไปใช้อย่างถูกต้อง ผู้วิจัยได้เขียนอธิบายหลักการนำไปใช้โดยเรียงตามกระบวนการ PDCA เพื่อผู้ศึกษารูปแบบ จะได้นำรูปแบบไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมสอดคล้องกับ อภิชัย กรมเมือง (2552) กล่าวว่า รูปแบบเป็นชุดของแนวความคิดซึ่งเรียบเรียงโครงสร้างอย่างเป็นระบบ และมีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานประกอบด้วย หลักการพื้นฐาน โครงสร้างระบบการบริหาร ขอบข่ายการดำเนินงาน กลยุทธ์พื้นฐาน เงื่อนไขข้อจำกัดในการนำรูปแบบไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี คุณสม (2558) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผลโดยมีการนำหลักการบริหารวิชาการ 6 หลักการไปใช้อย่างเหมาะสม

3.6 การประเมินผล หลักการประเมินผลการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลตามตัวชี้วัดของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี คุณสม (2558) ได้ศึกษางานวิจัยของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผล พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มี 6 องค์ประกอบของรูปแบบการประเมินผลโดยการ จัดงานวิชาการอย่างเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน การสอนและบริหารงานวิชาการเหมาะสมกับรูปแบบ การบริหารที่มีประสิทธิผลสอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญามิตร สีนาลาด (2560) ได้ทำงานวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมี 6 องค์ประกอบและรูปแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมี 5 ส่วนประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์

3) เนื้อหาสาระของรูปแบบ 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) ผลที่
ต้องการ

4. ผลการใช้รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับ
โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 5 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มี
ประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณารายด้าน
พบว่า มีความเหมาะสมทุกด้านและพิจารณาความเป็นไปได้ภาพ
รวม อยู่ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านความเป็นไปได้ มาก
ที่สุด เพราะรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ที่
พัฒนาผ่านกระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย การ
ศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ศึกษาสภาพ
ปัจจุบัน/ปัญหาการบริหารที่มีประสิทธิภาพ การสร้างรูปแบบการ
บริหารที่มีประสิทธิผล และการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหาร
ที่มีประสิทธิผลประกอบกับคู่มือการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล
มีขั้นตอนที่ชัดเจนที่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปประยุกต์ให้เหมาะสม
กับการบริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับ รมย โยมม (2553, หน้า 178)
ศึกษารูปแบบการบริหารการปฏิบัติงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
พบว่า รูปแบบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์
มากที่สุด ทั้งนี้เพราะรูปแบบการบริหารการปฏิบัติงาน ผ่าน
กระบวนการอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการสอบถามความคิดเห็น
ของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารรวมทั้งขั้นตอนผ่าน
ความเห็นชอบได้เสนอการวิพากษ์ผู้ทรงคุณวุฒิให้รูปแบบมีความ
สมบูรณ์ ประกอบกับการบริหารมีความชัดเจนเหมาะสมกับบริบท
ของสังคมไทยเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มี
ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัย
ไปใช้ และข้อเสนอแนะ ในการวิจัยครั้งต่อไปมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ไป
ใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสิ่งสำคัญเริ่มจากการ
ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบวิธีการพัฒนาให้เข้าใจทุกขั้นตอน
นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เข้าใจ
ทุกแง่ทุกมุมเพื่อปรับรูปแบบดังกล่าวให้เหมาะสม

2. หลักการสำคัญในการใช้วิธีการพัฒนาควรเน้นหลักการ
มีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องจึงเกิดการพัฒนา ที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลตาม
ขนาดโรงเรียนหรือระดับการศึกษาขนาดอื่นอย่างเหมาะสม

2. ควรวิจัยรูปแบบการบริหารโรงเรียนจำแนกตามลักษณะ
งาน เช่น การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานกิจการนักเรียน
เพื่อสามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับงานนั้นๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

ปริญญามิตร สีนาลาด. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่มี
ประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553. (2553). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 10
(ตอนที่ 140 ฉบับพิเศษ), หน้า 4-10.

พิชญ์ ตูลสุข. (2548). การพัฒนารูปแบบและการดำเนินงานที่มี
ประสิทธิผลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ยุวดี คุณสม. (2558). รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาด
ใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผล. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ยุวดี จิตตโสภาค. (2559). สมรรถนะในการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา
เขต 1. วารสารราชชนรินทร์. 13(29). 1-16.

รมย์ พะโยม. (2553). รูปแบบการบริหารการปฏิบัติงานของสถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร.

เรชา ศรีวิชัย. (2554). รูปแบบการบริหารงาน สถานศึกษาเอกชน
ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย ศรีปทุม.

ศุภลักษณ์ เศษรพานิช. (2550). การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถาบันศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2553). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ เพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ หมวด 4 การวัดการวิเคราะห์การจัดการความรู้. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2553 จาก <http://www.tqa.or.th/th/node700>.

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน : การพัฒนาตรวจสอบ ความตรงตัวแบบของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5. (2561). รายงานสรุปผลและการดำเนินงานตามโครงการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5. สิงห์บุรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). บทวิเคราะห์สถานภาพการพัฒนาครูทั้งระบบและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

อรุณรัตน์ บุ่งนาม. (2559). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต 2. วารสารราชชนรินทร์. 10(23). 1-14.

อภิชัย กรมเมือง. (2552). คู่มือการบริหารจัดการศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนขนาดเล็ก. สพป.อบ 1, กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.

เอกชัย บุตรแสนคม. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยภัฏมหาสารคาม.

Hanson, M.E. (1996). *Educational Administration and Organizational Behavior*. (4th ed). Boston : Allyn and Bacon.